

LİMİTED ŞİRKETLERDE TUTULMASI ZORUNLU DEFTERLER

Ozan ÖĞÜT
Avukat

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 64. maddesinde; tacirlerin tutmakla yükümlü olduğu defterler, bu defterlerin içerikleri ve tutulma şekli ile tasdiklerine ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Madde hükmüne göre ticari defterler, yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defteridir. Her tacir bu defterleri tutmakla yükümlüdür.

TTK, madde 64/4; bahse konu olan ticari defterlerin yanı sıra pay defteri, genel kurul toplantı ve müzakere defteri, yönetim kurulu karar defteri gibi işletmenin muhasebesiyle ilgili olmayan defterleri de ticari defter olarak nitelendirmiştir. Bu kapsamda, limited şirketlerde; yevmiye defteri, envanter defteri, defteri kebir, genel kurul toplantı ve müzakere defteri ile pay defteri tutulması zorunludur.

Limited şirketlerde kullanılmakta olan pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri, yeterli yapıları bulunmak kaydıyla ve Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ'de belirtilen bilgilerden eksik olanların yazılması suretiyle açılış onayı yapılmaksızın kullanılmaya devam edilebilmektedir.

Limited şirketlerde müdürler kurulu karar defterinin tutulması ise kesin bir zorunluluk değildir. Limited şirketler, tercihe bağlı olarak iki ayrı defter şeklinde hem müdürler kurulu karar defteri hem de genel kurul toplantı ve müzakere defteri tutabilirler. Bu durumda limited şirket müdürler kurulu (müdür) kararları, müdürler kurulu karar defterine; genel kurul kararları ise genel kurul toplantı ve müzakere defterine kaydedilir. Müdürler kurulu karar defterinin tutulması halinde açılış ve kapanış onayları dâhil olmak üzere anonim şirketlerdeki yönetim kurulu karar defterine ilişkin hükümlerin uygulanması gerekir.

Öte yandan müdürler kurulu karar defteri tutmak istemeyen limited şirketler, müdürler kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yerine tek bir defter (genel kurul toplantı ve müzakere defteri) tutabilirler. Bu durumda limited şirketin hem müdürler kurulu (müdür) kararları hem de genel kurul kararları, genel kurul toplantı ve müzakere defterine kaydedilir.

DEFTER ONAYLATILMASININ HUKUKİ DELİL YÖNÜ DE BULUNUYOR

Limited şirketlerde sadece genel kurul toplantı ve müzakere defteri tutulduğunda ve dolayısıyla müdür/müdürler kurulu kararlarının ayrı bir defterde tutulmayıp, bu deftere kaydedildiği durumlarda bu tek defterin kapanış onayına tabi olup olmadığı konusunda Tebliğ'de açık bir hüküm bulunmamaktadır.

Ancak defter onaylatılmasının salt mali değil, hukuki delil yönünün de bulunduğunu ifade etmek isteriz. Nitekim, Hukuk Muhakemeleri Kanunu 222. maddesinde ticari defterlerin, belirtilen şartların varlığı halinde ticari uyuşmazlıklarda ispat aracı (delil) olarak kullanılabilceği belirtilmiştir. Bu durum, defter sahibinin lehine olabileceği gibi aleyhine de hüküm teşkil edebilecektir. Zikredilen 222. maddede belirtilen şartlardan birisi de “Ticari defterlerin kanuna uygun şekilde tutulmuş olmasıdır.” Kanun’a uygun tutulmanın varlığından söz edebilmek için üç şartın birlikte gerçekleşmesi gereklidir:

1- Tutulması zorunlu olan tüm ticari defterler eksiksiz olarak tutulmuş olmalıdır. Ticari defterlerin bir kısmının tutulmamış olması halinde, tutulan ticari defterler tacirin lehine değil, sadece aleyhine delil olarak kullanılabilir.

2- Tutulması gerekli ticari defterler usulüne uygun olarak tutulmuş olmalıdır. (TK md. 64/I).

3- Açılış ve/veya kapanış onayı aranan ticari defterlerde, bu onaylar yapılmış olmalıdır (TK md. 64/III)

Görüldüğü üzere, tüm ticari defterler gibi genel kurul toplantı ve müzakere defterinin de şirketin üçüncü kişilerle veya şirket ortaklarının kendi aralarında yaşayacakları olası ihtilaflarda lehe delil olarak kullanılabilmesini teminen, bu defterin de tıpkı diğer defterler gibi açılış/kapanış onayına tabi tutulmasının hukuken uygun olacağı değerlendirilmektedir.